

سر محرر : شہنذر زادہ فہلی

امیر علمی

محل ادارہ سی :

جفال اوغلندہ « حکمت » ادارہ خانہ سی در .

حقہ مقرون، اغراضدن سالم افکار و مقالات صحیفہ لر من آچقدر .

MUSSAHEBÉ

Journal ture, quotidien, politique et littéraire

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE : A.HILMY CHEMBENDER

مصلحت

اوراق و مکتب سحر در نامہ

کونددر پهلوی در .

انترک برلی :

برسنہ لکی یوز ، آلتی آلتی آلتش غرودشدر .

پوستہ آخواینہ داخل ممالک اجنبیہ ایچون سنہ لکی قرق فراتقدر .

ABONNEMENT

Union Postale: un an, 40, sixmoi, 25 Fr.

REDACTION: CONSTANTINOPLE, DJAGAL OGLOU

نسخہ سی ۱۰ بارہ

حقہ خادم یومی غزتہ در .

نسخہ سی ۱۰ بارہ

ظہر	عصر اول	اقتام اذان	عشا
د س	د س	د س	د س
۵۲۶	۹۰۹	۱۲۰۰	۱۳۷
۱۱	۱۲	۵۴	۴۵
۶	۲۲	۸	۲۲
طلوع	امساك		
۳۵	۱۰	۵۰	۸
۲۰	۵	۳۵	۳
		ایکنجی زوالی ساعتدر	برنجی خانہ غرونی

جہان ساسیہ

بروغرامسز فلک بکی براوغورسنزلفی

[اختلاف حاضر مناسبہ]

دور زائندہ حقیق بر بودجہ بوق ایدی .

اوج سندر، دور مشروطیتدہ دخی حقیقی

بر بودجہ یامدق ویابامزدق ، زیرا اوج

سنہ در یکدیگری ولی ایدن قایمہ لک بر

غایہ خیالیسی ، بر پروغرامی بوق ایدی .

هر ناظر ، مہما ممکن فضلہ ایش یامق ،

نظارتی ایشلری دوزہ فلک گبی مہم و عمومی

بر فکرہ اتباعاً حرکت ایدیوردی .

بروغرامسز فلک دائرہ شمولدن بالطبع

مالیہ اموری خارج قلاما زدی . حتی دیگر

بروغرامسز نظارتلرک مطالباتی ترویج

مجبوریتسدہ قالدینی ایچین الہ اطرادسز

حرکتک، مالیدہ کورولہ جکی بیہی ایدی .

ایکی سنہ ، ظاہراً بالاراق و موفقیتلی

استقرار ظاہر سایہ سنہ . نظارتلرہ ایستدکاری

مقدار تخصیص ایدیلدی . لکن بو پارہ لر

نمرہ ویرہ جک بر شکلدہ صرف ایدیلدی .

نتیجہ سی اعتباریلہ دیہ بیلر زکہ حربیہ

نظارتی تقریباً مستأ طو ثوائجہ دیگر

نظارتلرہ مختص مالک ترک قریبہ مصرف

اولق لازم کن قسمی ، غیر مفید بر صورتلہ

صرف ایدلدی .

پوستہ ، آرتق ایکی خط حرکتک بریسی

انتخاب مجبوریتی کورولدی : یا کافی السابق

یدی سککز ملیون لیرا استقراض ایدہ لک

نظارتلرک ایستدکی پارہی ویرمک ،

یاخوددہ علی العادہ بودجہ دہ واردات ومصاد

رفات آراسندہ توازن حصولہ کتیرمک .

هرهانکی دولت کہ علی العادہ بودجہ سنہ دہ

وارداتیہ مضارقاتی توازن ایتمز ، او دولت

هم افلاس ایتمش و هم دہ بودجہ دن محروم

دیمکدر . زیرا بودجہ ، بالکزر استانتیق

پوصلہ سی دیمک اولما یوب بردہ موازنہ فکریتی

حاوی در . فوق العادہ بودجہ ایسہ ، متمر

و ضروری بر صورتدہ صرف ایستک اوزرہ

استقراضات قارشوانی اولاراق یایلیر .

بزم بودجہ مزیدہ کی موازنہ سز لک ایسہ ،

فوق العادہ بودجہ عائد دکل ، علی العادہ

بودجہ عائددر .

ایستہ مالیہ ناظری نائل بک افندی بو

خصوصی لر نظردقہ الارق علی العادہ

بودجہ مزیدہ ، واردات ومضارفات آرسندہ

توازن میدانہ کتیرمسنہ عزم ایتمش بولینور ،

وشیمدیلک حربیہ نظارتلک اعتراضاتسدہ

تصادف ایدیور . مع مافیہ آرزوق دیگر

نظارتلرک اعتراضاتسدہ هدف اولاجنی

شہبہ سزدر . نظارتلر ، بوکونکی خصوصی

بودجہ لرینک تقلیل مقدارینہ راضی اولا .

بیلمہ لر ایچون قایمہ مک معین مشترک بر

پروغرامی اولق لازمدر . اورطہ دہ بویلہ

برشی بوق . حادثات واحتیاجاتک هانکیسی

غلبہ ایدرسہ ، اوکا چارساز اولمقدن عبارت

برخط حرکت وار . هانکی نظارتلک ایکی

سنہ در تنظیم ایتمدکی خصوصی بودجہ مقداری

تزیل ایدیلورسہ ، اونظارتک ناظری اداره

امورامکانی غیب ایتمش اولاجق .

فی الواقع ناظرلر نہ یایسنلر؛ تسبیقات دیہ

یاسیلان غریبہ دن اولیہ بر ییلقینق حاصل

اولدی کہ مأمورینک عددنی ویاخودہ معاشاتک

مقدارنی آزالتمق جہتی خاطرینہ بیلہ کتیرمزن .

بکین سنہ کی بودجہ یہ شیبہ بر بودجہ ایسہ ،

انحق فوق العادہ بودجہ لر مخصوص استقراض

اوزدینہ مستند و حالبوکہ امور جاریہ یہ

مقابل اولدیندن هرهانکی حکومتی اولورسہ

اولسون ، افلا سہ کوتورہ جک بر بودجہ در .

بو حقیق ومدش تلک کی غیرواقع کوسز مک

ایچون امیدوخیال اوزدینہ مستند حسابلر

کوستہ ریلور . بوخیالی حسابلرہ حربیہ

ناظری پاشانک دہ قناعت کتیردکی صباح

سرمحرزینہ اولان یایاناندن مستبان اولویور .

مشاریلہ ، وارداتلرک هر سنہ بر بروجوق

میلون لیرا آرتاجنی عسکرچہ بر قطعیتلہ

ظن ایدیور . هیات کہ بوطن ، شیمدکی

حالدہ بر حقیقت اولامایاچقدر . اگرانیات

مدعا ضمتسدہ ایکی سنہ در وارداتزدہ کورولن

جزوی تراید اوکہ سورولورسہ ، بویلہ بردیل

ایلہ دعوانک عکسی اثبات ایدلش اولور .

زیرا بو تراید ، اقتصادیات ملیہ مک ترقی وتکمیل

اثری دکلدر . لکسینہ ویرکولرک اصول

جاییتسدہ کورولن اطراد ایلہ ادخالاتک

ترایدندن حاصل اولمادر .

ثروت عمومیہ مک ترایدی ایچین نہ یایدق کہ

وارداتلرک هر سنہ ایکشیر اوچر میلون لیرا

تراید ایدہ بیلہ جکنی امید ایدم . قاچ کیلو .

مترولق یول وشمندوفر ، قاچ لیان یایدق ؟

زراعت باقہ سی اصلاحی ایتمک ؟

اورمانلر مزدن استفادہ ایدہ بیلمہ مک

یولی می بولدق ؟ حاصلی نہ یایدق ؟ بوتون

بو سؤلرہ شیمدیلک « هیچ » جوابی

ویرمکدن باشقا چارہ اولمادینی ایچین وارداتلرک

اسباب ترایدی استحصا ل ایدیانچہ یہ قدر

توقفہ قریب بر . خالدہ قالاچنی طبیی در ،

بونک عکسی قبول ایچین « اقتصادیات دہ

دخی خارقہ » یی قبول اقتضا ایدر !

بنابرین بو کونکی اختلاف و بجران ،

بروغرامسز فلک ، مشنوم بر نتیجہ سی ،

موقت وسطی تسویہ لک ، اداره مصالحتارک

کندسی کندمزی آدامسہ مک زهرلی بر

نمرہ سی در .

مسئلہ مک شایان دقت اولان جہتی ، نہ

بجران ونہ دہ بجرانک بر صورتلہ تسویہ سی

دکلدر . لک زیادہ دوشونولہ جک جہت ،

عزم قطعی ایلہ حرکت ایدہ جک بر ہیئت

وکللا بولونوب بولونامایاچندہ در . اولیہ بر

هیئت کہ آرتق خیالات وظنیاندن واز کچہ لک

عثمانی وطنی جدأ احیا ایدہ جک وانحق

ملک ہیئت عمومیہ سی ایچین عدل واحسان

اولاجق بر پروغرام تنظیمہ وبرغایہ خیالیہ

تعقیدہ موفق اولسون .

بویلہ یایلمامزسہ ، نتیجہ حسنہ ویرمہ سی

محال موقت تسویہ لرلہ اداره تملکتک ممکن

اولدینی فرض ایدلمکدہ اصرار اولونورسہ ،

هر ان بیسک دورلو حادثات مشنومہ مک

ظہوریلہ شاشیروب قلاممز ووضمزلک دہ

کشمکشلر ایچندہ یوورالناماسی طبیی در .

شون محمد

خليفة مسلمان حضرت تليزنيك

حج روايتلری وعالم اسلام ده کی تأثيراتی

هندستانده کاش حيدرآباد دکن شهرندن

قاهرده منتشر العلم رفيعتره وارد اولان بر

مکتوبده خليفة مسلمان سلطان محمد رشاد

خان خامس حضرت تليزنيك حجه تشريف ايدده

جککری روايتی هندستانده کی تيش بش ميلون

مسلمانچه تصويری غير قابل رشوق وشادی ایلہ

تلقي ايدلشد . بالجله هند غزتلری ، خليفة

اسلام حضرت تليزنيك مروی جبری حقدده

بيک دورلو محظوظ تيلرله دورلومقاله لر يازمقدده

درلر . هنداهالی مسلمنه سندده ، بو خبرک بخته

انقلابی ایچین عظيم برانشارشد بدو هیجانلی

برمراق واردر .

بوتون مسلمانلر ، عالم اسلامده اصول جلیل

مشورتی احیالیدن برنجی شهنشاه اسلامیانک

یوزنی کورمک . امانی فکر ثابت درجه سنہ

چقارمقددرلر .

بو خبرک بختی آکلا شیلدینی تقدیرده هنددن

حجازه کیده جک حاجک مقداری ۱۰۰۰۰۰۰ ی

تجاوز ایدہ جکی محقق کورولور . هند

مسلمانلرینک اکبری وبالخاصہ سیراچہ لر

عموماً حجه عزیمت ایدہ جکدردر .

لکین هند مسلمانلرینک دیگر بر آرزوی

شدیلرلی دها واردر . اوده عثمانی دوناماسی

کورمک !

فی الحقیقه هندلرلرک « ارطغرل » کیسنک

ژاپونیاہ سفری مناسبیلہ کوستدرککاری

مسرت دوشونولورسہ بونده تعجب ایدہ جک

بر جهت بولوناماز . هند مسلمانلرینک ،

جده صولرنده عرض موجودیت ایددرلک

عیون مسلمینی اوقشایاچق عثمانی دوناماسی

ایچین مایونلرله لیرا اعانه ویرہ جککری محقددر .

کیم نادر سہ دیسین ، کیم نہ دوشونورسہ

دوشونسون ، مسلمانلر آراسندہ کی جبل

متین ارتسباطی زمان و حادثات قیرامادی

وقیرامایاچقدر .

قایمہ مسئلہ سی

بودجہ مناسبیلہ قایمہ اعضایی آراسندہ

باش کوستہ دن اختلاک قولایاقله حل

ایدلہ مہجکی آکلا شیلور .

حربیہ ناظری محمود شوکت پاشانک صباح

محرزینہ وردیکی ایضاخاندن حربیہ بودجہ

سک « عیناً » ابقا وقبولی امکانی یوقدر .

هر نظارت ، تدریجاً بودجہ سی یوکسکتمک

امانی طاشیلور . نظارتلرہ « ایش » دیلیدکچہ

« بارہ » کیم سیلہ مقابلہ ایدیور .

یالکزر حربیہ نظارتی بودجہ سی عیناً

براقوب بوتون تصرفاتی دیگر نظارتلر

بودجہ لرینہ یوکسکتمک ایسہ طبیی دوشری

بر فکر دکلدر .

تحقق ایدوب ایتیمہ جکی مجهول اولان

فضلہ تخمیناندن صرف نظر ایدلہ جک اولورسہ ،

واردات عمومیہ مک اوتوز ملیون لیرانی

تجاوز ایتیمہ جکی تسلیم ایدیلیر . بو وارداتک

تقریباً اوجده برنی حربیہ بودجہ سنہ

تخصیص ایتک بوبنی غیر قابل ارجاع بر مقدار

حالندہ کورمک ، بزم فکر مزجہ بودجہ

کلمسندہ آبی کوتو بر موازنہ فکری مندیج

اولوب یالکزر حساب بوصیلہ سی دیمک دکلدر .

استقراضاتی علی العادہ بودجہ مزده قارشلیق

طونارساتی ، اعمار وطن واحیای ملت ایچین

لازم کن پارہ نی نصورتلہ ایدہ ایدر ز ؛ وطن

و ملت شوخالت اقتصادیدہ قالیرسہ ، ترقی

وتکمیل ، ثنور وتعالی ، تراید رفاد و واردات

ناصل ممکن اولور ؟

متصور بر قایمہ دها

شر قلیلرک قوه خیالیسی بک فعاندلر .

قایمہ مک اختلاف نتیجہ سندہ سقوطی احتمالی ،

هر کون یکی بر قایمہ تصویرینہ باعث اولویور .

« بورس دوریان » هنر تہ سی ، سلاسیکدن آلدینی

معلوماتہ عطفاً یکی بر قایمہ تشکیل ایدیور .

بزه قالیرسہ « سلاسیکہ عطفاً » کی طاشلرلہ

طامسز لقلرہ بر آزدها زهر قاتق معانسزدر .

« بورس دوریان » کویا قورنازاقی ایدیورده

اکثری اعضایی سلاسیکیلر دن عبارت

و متعدد موسوی بی حاوی بر قایمہ صورتی

کوستہ ردرک افکار عمومیہ نی تخریشہ

چالیشور . ایشته اونک متصور قایمہ سی :

صدارت : جاوید بک

خارجیہ : حقی بک

داخلیہ : طلعت بک

حربیہ : محمود مختار بک

بحریہ : رسم پاشا

معارف : جاهد بک

مالیہ : مارلیاح افندی

نافعہ : قاراصو [یاخود خلاجیان] افندی

عدلیہ : حاجی عادل بک

اوقاف : خیری بک

اورمان : طریان نالی افندی

پوستہ وتلغراف : فضل نجیب بک

نشان اعطایی

آلمانیا امپراطوری طرفندن ذات حضرت

پادشاهی بے اهدا ایدیلان مرصع قره قرتال

نشانی یازین آلمانیاک در سعادت سفارت

هیئت طرفندن تقدیم ایدیلہ جکی مستخبردر .

صحف کلمات

افراط وتقریط

[بر محاورہ حقیقتستانہ]

— قایمہ ببولدہ تشکل ایدرسہ تہ دیرسک ؟

— حفظنا لله تعالى ، دیرم .

— یا عیالفلردن و : لا دردانه افندی ایلہ

جوهر بک کی ذواتدن تشکل ایدرسہ ؟

— استعین بالله ، دیرم .

— یا بن بر قایمہ تشکل ایدرسم ؟

— انالله وانا الیه راجعون ، دیمکدن باشنا

نه قالیر ؟

ولی عهد حضرتلری

ذات حضرت پادشاهی به ولی عهد حضرتلری طرفدن کشیده ایدیلن تلغرافک صورتی :
 قاسنک بالاس ۲۸ آغستوس — سایه ملوکانه لرند مجیدیه قرووازوریه مرفها رومانیاه مواصلت اولندی . بتون رومانیاهالیسی ورجالی وبالخالسه قرال حضرتلرینک نام نامی شاهانه یه اوله رق اظهار ایتدیکاری حرمت وتعظیم فوق العاده در .
 طرف قرایدن چا کرلرینه مع کردنلک قارول نشانک بیوک قوردونی اهدا ایدیلکی وبواقشام آلمانیا یه متوجهاً حرکت اوله جتی دعای غایت شاهانه لرینه تردیفاً عرض اولنور فرمان .

ولی عهد سلطنت یوسف عزالدین

برلین ۲۸ آغستوس — عثمانی ولی عهدی یوسف عزالدین افندی حضرتلرینک بورایه پنجشنبه کونی اوکلهدن صوکر ا مواصلتی مقرر اولوب (نیری ادریشتراس) استاسیوننده اوچونجی خاصه الانیدن بربولوک حقلرنده مراسم احترامیه عسکریه ایضالیله جکدر .
 فلد مارشال فون درغولچ پاشایله برلین موقع قوماندانی ژنرال (بوخن) ودرسعادت سفارتی آتسه میلتری موسو (سترامیل) مشارالیه حضرتلرینک مهماندارلغه تعیین ایدلشلردر . ولی عهدایله معیتی ومهماندار لقارینه تعیین قلنان ذوات قصرایمراطوریده مسافر ایدیله جکلردر .

خارجیه اموری

رفت پاشانک پارس سفارتیه تعیین اوزرینه نظارت خارجیه یی ده درعهده ایدن صدر اعظم پاشا دوندن اعتباراً دائره مشارالیا اموری ایلهده اشتغاله ابتدار ایلشلردر .

خارجیه نظارتینک نظر دفته

کرید مجلس ملیسنده اسفا کیا معونی وسابق داخلیه مستشاری اولان (خالامبوس بولورکیس) یونان انتخابنده نامزدلکینی وضع ایتدیکی زمان دولت عثمانیه جه وقوعولان تدبیرات سیاسییه اوزرینه — وه نیره لوس کی — کریده کی مأموریت وشت رسمیه سندن فراغت ایتدیکینی یونان تابعیتی حائز اولوب یونان انتخابنده نامزدلکینی وضع ایتدیکینی بوندن بویه کرید امورسیاسیه سنه قارشیه جتی دول حامیه نکه حایه قونسولسیرینه برپانامه مخصوص ایله صورت رسمیه ده تبلیغ اغندی . حالوکه پوشخص ، یونان انتخابنده موفقی اولمادقدن صوکر ا کریده عودت ایتش وبوکون کرید امور سیاسیله لک زیاده مقول اولنار میانه بونمقدهدر . کریده خلافتیران فرقه سنک اهالی به قارشو بیاننامه سنده مرقومک امضای بولدنکی کی بالذات نشر ایتکده اوله یی (که ندروس) غرنه سیله کریدیلرک الحاق خصو .

صنده نه پروگرام تعقیب ایتلری لازمکدیکینی اوزون اوزادی به شرح وایضاح ایدهرک کرید امور سیاسی سنه مداخله واهالی عناد ومقرده تصویق وانفاد ایدیور . کریده کی مأموریت وصفت رسمیه سندن رسماً فراغت ایتش یونان تابعیتده برشخصک تکرار کریده عودت ایدهرک انفادانده بولومای عجباسیاست عثمانیه جه توسل ایدیله جک برنده بیره مجبورت حاصل ایتزی ؟ بو نقطه یی خارجیه نظارتینک نظر دفته عرض ایدر واولابنده کی تشبث سیاسی سنه انتظارایدز .

عالم اسلام

بخارا

بخارادن برقافله سیاحینک قریم وقفقاسیه یی زیارتی قرارلاشدیرلشدر . قافله ، رمضان بن نقس مدرسه سی طلیه سندن یاشلری اون بش ایله یکرمی اوچ اراننده ۳۳ شاگرد ایله اوچ مدرسدن مرکبدر .

*

افغانی برطاقم تجارلر دها بخارادن طرد ایدلشدر . بونر ، روس حکومتی طرفدن پانسلامیزم سیاستی نشریله اتهام ایدیلکده ایدی .

روسیه مسلمانلری

استانبول حریق

اورنیورغ ، قازان وقریمه درسعادت حریقزدکانی ایچون اعانه درجهه باشلانمشدر .

قارا کول تورک لری

تیانشان داغلری قرینده کائن « قارا کول سروسجه پرژیواسکی » ترک لری شوکولترده کوزل برهمت تقریرورانه کوسترمکده درلر . ملکتنک مسجدرلی ، مدرسه لری تعمیر ایدلکدن ماعدا یکیدن مهم برمبلغ صرفیه بویوک وکوزل برجامع بنا ایتلشدر . حیثی برهیت اداره ، مدرسه لک مصارفاتی تأمین بولنی بولمشدر .

اصول جدید اوزره مکتبلر آچلمش ، بونلرک معلم معاشانه قارشولق بولونمشدر . مکتبلر ده روس لسانی ده تدریس ایدلکدهدر . قزلر ایچون دخی برمکتب پایلیمشدر . بومکتبده مسلمان معلملر طرفندن یتش قیز اوقوتدیرلمقدهدر .

بومکتبلر نوغای شوهه سیله تدریساتده بولونمقدهدر . لکن قارا کول الکنز نوغای لرله مسکون اولما یوب برچوقده « دونکان » تورک لری و « سارت » دینلن تورک وایرانی ملزلری واردر . دونکانلرک علوم دینییه مدرسه لری اولوب بودفهمده آجدق لری قیز مکتبته الی طایبه دوام ایتکدهدر . اصول

جدید اوزره برد، بویوک چوچق مکتبی آچمه تشبث ایتلردر .

قارکولده برد، مکمل قرا آتخانه آچلمش اولوب برچوق غزتلر وکتیابلر جلب ایدلکده وایکینی ایله آقشام آراسنده قرا آتخانه تشکک معارفله دولتمدهدر .

اقتصاد جه تلرنجهده قارا کول تورک لری شایان شکران برحالددر . تورک لر، اوپر - فلرده برنجی دفته اولارق تخارله متحرک براون فابریقه سی انشا ایتلشلردر . کول جمعیتی نامیه تشکک ایتدیکاری برشرکت تجاریه کوندن کونه ترقی ایدیور .

قبرغیزلر ده تربیات فکره

شیمدی به قدر بدوی بر حیات کچریمش اولان قیرغیزلر ده حیات فکره اویانمشدر . بونلر ، اوبالرنده بیله مکتبلر آچمهه چالیشیورلر . قارا کول حوالیسنده « یدی کوزه » قیرغیزلری کوزل برمکتب پایدیرمشلر وقارا کولدن بر معلم جلب ایتلشدری . بو سنه مکتبه دوام ایدن ۶۰ طایبه ک کوزل امتحان ویرمشلردر . بونلردن دورت دانسی معلم اولاجق درجهده تحصیل کورمک اوزره قارا کوله کوندیرلشدر .

باشقرد تورک لری

و

ماشل اماملر

باشقرد تورک لری ، دیکر تورک عائله لرینه نسله معارف واجتماعانده کری قالمشدر . بونک سببی ایه جاهل اماملرک تدریسات جدیدیه عدوت کوسترمه لیردر . مع مافیه حیثی کنج معلملرک بوجاهلاره قارشو آجدق لری مجاهدهده غلبه ایده جکلری شه سزدر .

ایران اتحوالی

عثمانیتر لوییدن :

ایران حادثاتی شو کونلرده بر نوع دوره توقفه داخل اولمش کی در . محمد علی بالالتزام کندیسینی بحر حزر سواحلنده ایش کی اشاعه ایتدیرهرک محاصملری اغفال ایلک ایسته بور : حقیقت حالده ایه قوای موجود ده سنک مرکزنده بولونمقدهدر ، ته کیم تبریز جهتلرندن آلان خبرلرده بوطنی مؤیددر . محمد علی هر کون ترتیب ایدلیکی برچوق بیاننامه لری سالارالدوله نکه معواتی ایله وکاروانلر واسطه سیله ایرانک نقاط مختلفه سنه سوق وادخال ایلکدهدر . اکثری قصبات اهالیسنی ، کندیسنه اطاعت ایتده کاری حالده قتل عام ایده جکتی بیلدیره رک تهید ایتکدهدر .

بخنایرلر حکومت مشروطیه صادق قالمشدر . ونه قدر سواری لازم اولورسه تدارک وحکومتک امرینه آماده ایده جکلری وعد ایتلشدر . ایرانک هر طرفنده روسیه امتعه سنه قارشو تطبیق ایدیلکده بولونان بویقوتاز توسع ایلور .

حرکات اخیره آساننده روسیه تک الدینی وضعیتدن دولایی محافل احرار یک زیاده دللکیر اولمشدر . حکومت عساکریله رشید الدوله قوئی آراسنده وقوع بولدنکی اولجه یازیلان مصادمه ده عساکر ایرانیه ایکی یوز الی قدر توفک ایله برچوق لوازمات مصادره وضبط ایتلشدر .

(رشید الملک) ک اردوسندن ایکی یوز کیشی تلف اولمشدر . عساکر ایرانیه نکه بومصادمه ده احراز ایدلیکی مظفریت خیری طهرانه واصل اولتجه یک زیاده اظهاراتار شادمانی ایدلشدر .

شاه سابقک قاش پدری کامران میرزا (محمد علی) نکه ایرانه دخولی اوزرینه طرفدارانی تحریک ایتک وخیالی تاشرافلر نشری ویاکلش خبرلر اشاعه سیله خلقی هیجان وتردده دوشورمک ایچون طهرانه گلشدی

موسی الیهک محمد علی ایله مترجملر اره سنده واسطه لک ایدلیکنه واقف اولان حکومت ایرانیه کندیسینی شدتلی برتر صدالته آلدیغندن نهایت کوردیکی تضییقاته تحمل ایدمه یهرک کونک برنده روسیه قونسولسخانه سنه فرار والتجایه مجبور اولمشدر . ایران حکومتی کامران میرزانک اعاده سنی روسیه قونسولسندن طب ایش ایسه ده قونسولوس موسی الیهی روسیه ایمراطورینک اراده سیله تحت حماییه آلدیغنی بیسان ایله ایران خارجیه نظارتیه جواب رد ویرمشدر . حتی محمد علی نکه توصیه سی اوزرینه روسیه ایمراطوری کامران میرزای روس تبعه سی اعلان ایدلیکندن شیمدی سربست بر اقلمشدر . بوجهته ایسته دیکی محللرده کولکی نکه ارزو ایتدیکی کی سربستجه اجرای سیاحت واقامت ایتکدهدر .

هندستان ایمراطوری

انکلتزه قرال وقرالجه سی ، کانون اول افرنجینک اونایکینجی کونی « دهلی » ده اجرا ایدیله جک اولان هندستان ایمراطوری وایمراطور یجه سنک توجی مراسمنده حاضر بولونوب اون آتیسنده شهر مذکور دن مفارقت ایده جکلردر .

امور واخلیه

کرید — یونان

[ملت ایله مصاحبه جریده فریده سنه]

دونکی (اولکی کونکی) طنین غرنه سنده مطالعه اولنان « یونانستان ایله مناسباتن » عنوانی باش مقاله ده « کرید مسئله سی موجود اولماسه ایدی یونانستان ایله مناسباتن حقیقی منافع متقابله ومشترکه اوزرینه استناد ایده جکی ایچون غایت صاعلم اوله جقدی .

حتی ده ایلری کیده رک دیرز که کرید مسئله سی اولماسایدسی بالکنز تورکیا و یونانستان مناسباتی ائی اوله جتی دکل ، ممالک عثمانیه ده بولونان روم عصری دها مسعود واداره جدیدیه دهامربوط بولنه جقدی . « دلیپور . طنینک بوجه لری — محتاج تصحیح دکاسه بیله — هر حالده محتاج ایضاح کورویورز . دولت عثمانیه نکه یونانستان ایله منافع مشترک سی اولدیغنه بزده قانن . بویوله اولقله برابر یونانستانک تورکیایه قارشو سیاستنده صمیمیت بولنه بیلک احتیالی — کرید مسئله سنک ققدانی حالنده بیله — قبول ایدلردن دکان . وطن ایدرز که — ییزانس — وراثتی ادعا ایلان وبوداعی تا مکتب صهرلنده افکار عمومیه یه تلقین ایدن ثابت ، ممتکز بر (مغالو ایدها) به صاحب بونکله محروورالوواد وایمد واربرقوم خیال پروردن خالصت وصمیمیت امید ایلک ییزانس برینه قائم بردولت افرادی ایچون فضله برصافدر وتلقی اولور .

طنینک « کرید مسئله سی اولماسا ایدی ممالک عثمانیه ده بولونان روم عصری دهامسعود واداره جدیدیه دها مربوط بولنه جقدی » فقره سنی ده یک غریب المسأل بولوق . چونکه بوندن ایکی معنا استخراجی ممکندرکه هرابلیکی ده قارقی تأمله سوق ایده جک ماهیتدهدر . ممالک عثمانیه ده بولونان روم عصرینک سعادتی واداره جدیدیه مربوطیتی کرید مسئله سیله نه صورتله علاقه دارد؟ طنینک بونظر به سی قبول ایدمه بیلک ایچون عثمانی روملرینک کرید مسئله سنده یونان طرفدارای اولدیغنی وبوعتبار ایله دیکر . عثمانیلردن دوچار تضییق اوله رق آژ مسعود دولت عثمانیه کرید مسئله سنده یونان آمانی تر و ع ایتدیکی ایچون روم عصرینک اداره جدیدیه آکر مربوط بولدنکی ده قبول ایتک لازم کایر که بودوجه خیانتک وجودیه قائل اولمقده معذورز . زاروم عصرنده بوحسبات قبول ایدیلو رسته استقباله یونانستان ایله دولت عثمانیه اره سنده تحت ایده جک ایلک اختلافده که بالاده یازدیفن مغالو ایدها ساقده بیله یونانستان ایله دولت عثمانیه اره سنده منازعات واختلافک آرقه سی آتیه جقدر . تکرار روم وطنداشلرینک اداره مشروطیه قارشو منتظر اوللری ، سعادتلرینک بر قسمی ضایع ایلهری اقتضا ایدر . بو حالده عناصر مملکت آرهنده ایدی بر منافریت وبرودت حکم سوره جک دیمکدرکه بو هیچ بر عثمانی طرفندن آرزو وتمی ایدیله جک بر شی دکلدر .

طنینک بو فقره سندن بزم استخراج ایتدیکنر معنایر بودر . شاید طنین جه بشقه معنایر مراد ایدیلیورسه بونلرک تصریحیه روم وطنداشلرینک افکار وآمالی حفته فنا فکرلر حاصل اولماق ایچین افکار عمومیه نکه تنویری صاحب مقاله دن رجا ایدرز .

— مازالتو ! سوکیلی چوچق ! جنسنه چکمش .
 — بو محاوره هنوز یتمش ایدی که اودایه برسی کیردی . برصدای حیرت صالیورمکدن کندمی منع ایدمه دم . آق جتی دیدی که :
 — نه او ؟ نه یه تعجب ایدیورسک ؟
 — لکن بوذات . . .
 — نه وارکه ؟ بوذات ، انسان دکلکی ؟
 — لکن افندم ، آتش صاجانی . . .
 — [قهقهه یی قوپارارق] آتشی ؟ اوکا اولجه رفاعیلر قارشیردی ، شیمدی اطفائییه قارشور .
 — دیمک که ، بوذات هر کیجه بوراده اوپون اوپنایور ؟
 — دنیابراویون . . . یاپیش قویرونمه .
 *
 دوردنچی سیران
 مشرک مترجم
 بوفعه برجره اشتغالک دامنه قونمشدق .

— سن نه دیکد باقمیم ؟
 — یکی خبر یوق ایدی . بزم کی برشی سوله مه مشدی . یکی برشی یوق دیدم .
 — نه بویوک خطا ! هیچ یکی خبر یوق اولورمی ؟ برشی اویدوروب سوله مه لی ایدک .
 — لکن ، آننه ، خبر آلامد ، دییورم . یالان سویلرسم کیم اینانیر ؟
 — هر کس . سنک . . . له اولان مناسباتی هر کس بیلور . وینه هر کس بیلور که . . .
 — حضرتلری سودیکی قایندن برشی اسیر که من . شو حالده اک صاچه شیلر سویلرسه ک ، ینه اهمیت ویریلر .
 — پکی . بوندن صوکر ا هر سؤاله بر جواب اویدورمغه چالیشیم .
 — بوصباح . . . سکا نه دییوردی ؟
 — اوپون باشلادینی وقت ، بزم کی نکه کاغدلری کندیسنه اشارت ایتهمی سویلیوردی ، بکا برچوق وعدلرده بولونیوردی .

بوشار . کاغذخانه یه دادانالی « تورولوک » شرفیسی سویلیور . حریفک کوزی آچیلدی !
 — آچیلدی ، خاتمجم ، آچیلدی . هپسنک آچیلدی .
 — بن کندی کندیمه : آه برده ملتک کوزی آچیلسه ! دیدیکم صیراده ، آق جتی : یاپیش قویرونمه ، دیدی .
 *
 اوچونجی سیران
 دنیابراویور . . .
 یکی قوندیغمز داهدن زیاده سیله مترین براوطه کوربیوردم که اورتاسنده کی یشیل اورتولی ماصه ایله براویون صالونی اولدینی آکلایشلیوردی . او طیه بری یاشی ، دیکری کنج وکوزل ایکی قالدین کیردی . شوله جه قونوشمغه باشلادیلر .
 یاشلمی — تر جان سکا نه دییوردی ؟
 کنجی — یکی خبرلر صورییودی .

— نه دیدی باقیم ؟
 — ؟ ؟
 — لکن ایشک تخفی اوپومازدن اول ویردیکي امر دها فول یوق ، یومورطه یوق ، اوله ایکن دیدی که : یازین ایرکندن زیارته کلن اولورسه ، ناظر یک بوکون کیمه یی قبول ایتیموز ، دیسینلر ! .
 — آی ی ی ؟
 — بن شیمدی به قدر اونک سوزی آتنده قلامشدم . چقیقشمغه قالدیشدم . نه دیسه بیکه نیرسک ؟
 — ینه نه یوموز طلادی باقیم ؟
 — چوق سوله مه ، آرقداشلر مزدن عفونت افندی کی اوستکه یکرمی دانه قاری آلیم دیدی !
 — آمان خاتمجم ، عجیبا بونلرک هپسی ناظر اولاجمی ؟
 — نه به صورده ک ، خاتمجم .
 — بزمکی ناظر اولورسه مطلقانی

قنسر قانچیرانه آذربایجانینک
 آه منی رفاقیده
 درسعادت ایچنده سیاحتی
 —
 اثر خامه قلندر کی کاوس
 —
 « ۵ »
 تفرقه : ۴
 لکن ده ناظر اولمادن صورتی ده کیشدردی ، بر خوموردانما ، بر بیبرلنه ، بر قورولما که صورما کیتسین . « آیول بزده لولو اولورمی ؟ » دیدم : شیمدین برادرزاده لری عموچه اوغوللری ، یکنلری بیلمم نلری بر ایشه قایریم ایچون کله جک ذوانه صورت ایتمه سنه الیشمالی یم . دیدی .
 — نه سن نه دیکد ؟
 — آیول ناظر اولدک دیسه بزده می قفا طوطا جقسک ؟ « دیدم ، نه دیسه بکه نیرسک ؟